

Ecohydroloog Flip Witte gelooft niet meer in polderen over droogte

H2O PODCAST 19 JULI 2023

| | | |

In samenspraak met elkaar aan de slag om de verdroging te bestrijden, daar gelooft ecohydroloog Flip Witte niet meer in. Het polderen leidt volgens hem tot veel geklets en weinig daadkracht, vertelt hij in gesprek met Wim Eikelboom in de H₂O-podcast 'De Toekomst van ons Water'.

“In het verleden is er veel gedaan aan samenspraak in de bestrijding van verdroging, maar dat lukt gewoon niet. Dingen samen oppakken en dat alle partijen er dan beter dan worden, dat werkt niet.” Het geloof in polderen is Witte kwijtgeraakt als het gaat om de aanpak van de verdroging in ons land, vertelt hij in de H₂O-podcast.

“Van de rijksoverheid verwacht ik veel meer regie. In plaats van indicatieve doelen die ze dan over de schutting gooien bij de provincies, die er maar moeten zien uit te komen in onderhandelingen. Dat leidt bovendien tot hele rare situaties dat je in de ene provincie iets heel anders mag dan in de andere provincie. Bijvoorbeeld in gebied van waterschap Vallei en Veluwe mag je zonder vergunning 100 kuub per uur grondwater onttrekken. Bij Rijn en IJssel ligt de grens bij 10 kuub. Dat is heel willekeurig.”

Papierfabriek Parenco

De verdroging op de Veluwe wordt volgens Witte veroorzaakt door een optelsom van te veel waterslurende dennenbossen, groeiende drinkwaterwinning en grote onttrekkingen door het bedrijfsleven. Het gaat in totaal om 120 miljoen kubieke meter water dat jaarlijks uit de bodem van de Veluwe wordt opgepompt.

Rondom zijn eigen woonplaats Oosterbeek richt Witte zijn pijlen op Parenco, een grote papierfabriek in de uiterwaarden van Renkum. Parenco haalt per jaar 5,7 miljoen kuub water uit de bodem voor de productie van karton en papier (vergelijkbaar met het jaarlijks drinkwatergebruik van 130.000 mensen). Witte noemt de fabriek 'een grote boosdoener' als het gaat om verdroging van de beken aan de zuidrand van de Veluwe.

“Het Renkums beekdal is ontwikkeld tot een prachtige ecologische corridor tussen de Veluwe en de uiterwaarden van de Neder-Rijn. Er is voor tientallen miljoenen geïnvesteerd, onder meer door de fabriek van Vredestein uit te kopen. Maar helaas stroomt er weinig tot geen water meer in het beekdal, mede door Parenco.”

Witte zou graag zien dat Parenco overschakelt op gebruik van rivierwater. “Ze kunnen het water ook uit de Neder-Rijn halen, maar dat vinden ze te duur.” Volgens de Veluwse ecohydroloog probeert provincie Gelderland al jarenlang om de grondwaterwinning door Parenco af te bouwen, maar tevergeefs. “Blijkbaar lukt het Parenco het om er telkens mee weg te komen. Net als Tata Steel met verontreinigingen weggomt.”

Zandverstuivingen

Als oplossing voor de verdroging van de Veluwe bepleit Witte drie sporen: minder naaldbos, meer zandvlaktes, stopzetten van onttrekkingen door bedrijfsleven, terughoudend met beregening door boeren en meer graanakkers in plaats van maïs.

Als voorbeeld wijst hij naar Nationaal Park De Hoge Veluwe. “Daar is op grote schaal naaldbos weggehaald en vervangen door stuifzandvlaktes. Dat vinden alle bezoekers mooi, want die stappen daar van hun fiets. Stel dat we een kwart van de naaldbossen op de Veluwe vervangen voor zandverstuivingen, dan heb je al een waterwinst evenveel als de huidige onttrekkingen. Als je de bovenlaag weer laat stuiven, is dat een middel tegen de verzuring. Op stuifzandvlaktes zijn goed voor je watervoorziening en voor de soortenrijkdom. En ook de beken profiteren daarvan.”

LUISTER DE PODCAST